

Forslag

til

Lov om ændring af lov om forsorgen for åndssvage og andre særlig svagtbegavede.

(Udskydelse af revisionen af bestemmelserne om sterilisation af åndssvage).

FremSAT den 12. december 1962 af *socialministeren*.

I § 16, stk. 1, 3. pkt., i lov nr. 192 af 5. juni 1959 om forsorgen for åndssvage og andre særlig svagtbegavede ændres „1962-63“ til „1964-65“.

Bemærkninger til lovforslaget.

Ved § 16 i lov nr. 192 af 5. juni 1959 om forsorgen for åndssvage og andre særlig svagtbegavede ophævedes lov nr. 171 af 16. maj 1934 om foranstaltninger vedrørende åndssvage, som ændret ved lov nr. 178 af 11. juni 1954 og lov nr. 68 af 26. marts 1958, bortset fra lovens §§ 6—9 om sterilisation af åndssvage, idet forslag til revision af disse bestemmelser dog skulle forelægges folketinget senest i folketingsåret 1962-63.

Som det fremgår af bemærkningerne til forslag til lov om forsorgen for åndssvage og andre særlig svagtbegavede (Folketingstidende 1958-59, tillæg A, spalte 1140-41), nedsatte justitsministeriet under 28. marts 1958 en sterilisationskommission, som fik til opgave af fremkomme med forslag om fælles regler for al sterilisation, og da såvel socialministeriet som åndssvageforsorgen er repræsenteret i denne kommission, fandt man det ved fremsættelsen af forslaget til ny åndssvage lov rigtigst at overlade til sterilisationskommissionen at fremkomme med forslag til revision af de gældende regler i åndssvage loven af 1934, §§ 6-9 om sterilisation, og disse bestemmelser blev derfor opretholdt ved den ny åndssvage lov, indtil reviderede af sterilisationskommissionen udarbejdede bestemmelser kunne sættes i kraft.

I henhold til de gældende sterilisationsbestemmelser skal vedkommende anstaltleder (nu forsorgscenter) gøre indstilling til et af socialministeren nedsat nævn om foretagelse af sterilisation af en åndssvag. når samfundsmæssige hensyn, såsom at pågældende på grund af åndssvaghed skønnes ikke at være i stand til på forsvarlig måde at opdrage sine børn eller ved eget arbejde at forsørge disse, taler for, at den åndssvage sættes ude af stand til at få afkom, eller når sterilisation vil være gavnlig for den åndssvage selv, idet sterilisation vil gøre det forsvarligt at undlade inddragelse under forsorg eller vil muliggøre den åndssvages overgang til friere former for behandling. Ledelsens indstilling om sterilisation skal tiltrædes af en særlig, i sagens anledning beskikket værge, og der skal foreligge enstemmighed i sterilisationsnævnet for, at et indgreb kan foretages.

Som det fremgår af bemærkningerne til forslag til lov om forsorgen for åndssvage og andre særlig svagtbegavede (Folketingstidende 1958-59, tillæg A, spalte 1140-41), nedsatte justitsministeriet under 28. marts 1958 en sterilisationskommission, som fik til opgave af fremkomme med forslag om fælles regler for al sterilisation, og da såvel socialministeriet som åndssvageforsorgen er repræsenteret i denne kommission, fandt man det ved fremsættelsen af forslaget til ny åndssvage lov rigtigst at overlade til sterilisationskommissionen at fremkomme med forslag til revision af de gældende regler i åndssvage loven af 1934, §§ 6-9 om sterilisation, og disse bestemmelser blev derfor opretholdt ved den ny åndssvage lov, indtil reviderede af sterilisationskommissionen udarbejdede bestemmelser kunne sættes i kraft.

I henhold til de gældende sterilisationsbestemmelser skal vedkommende anstaltleder (nu forsorgscenter) gøre indstilling til et af socialministeren nedsat nævn om foretagelse af sterilisation af en åndssvag. når samfundsmæssige hensyn, såsom at pågældende på grund af åndssvaghed skønnes ikke at være i stand til på forsvarlig måde at opdrage sine børn eller ved eget arbejde at forsørge disse, taler for, at den åndssvage sættes ude af stand til at få afkom, eller når sterilisation vil være gavnlig for den åndssvage selv, idet sterilisation vil gøre det forsvarligt at undlade inddragelse under forsorg eller vil muliggøre den åndssvages overgang til friere former for behandling. Ledelsens indstilling om sterilisation skal tiltrædes af en særlig, i sagens anledning beskikket værge, og der skal foreligge enstemmighed i sterilisationsnævnet for, at et indgreb kan foretages.

Sterilisationsnævnet består af en dommer som formand, en socialpraktiker samt en læge, der er uddannet i psykiatri eller åndssvageforsorg.

For uhjemelede indgreb er fastsat særlige straffebestemmelser.

Selvom der således i åndssvage lovens sterilisationsregler er hjemmel for tvangssterilisation, blev det i betænkningen om åndssvageforsorgen, afgivet i september 1958 af det af socialministeriet den 30. april 1954 nedsatte udvalg til behandling af åndssva-